

Kontakty z Mediami
i Informacja

Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej
KOMUNIKAT PRASOWY nr 36/16

Luksemburg, 5 kwietnia 2016 r.

Wyrok w sprawach połączonych C-404/15 i C-659/15 PPU
Pál Aranyosi i Robert Căldăraru

Należy odroczyć wykonanie europejskiego nakazu aresztowania w razie występowania rzeczywistego niebezpieczeństwa nieludzkiego lub poniżającego traktowania wynikającego z odnoszących się do zainteresowanej osoby warunków pozbawienia wolności panujących w wydającym nakaz państwie członkowskim

Jeśli nie można wykluczyć występowania tego niebezpieczeństwa w rozsądnym terminie, organ odpowiedzialny za wykonanie nakazu powinien zdecydować, czy należy umorzyć procedurę przekazywania

W sprawie C-404/15 węgierski sędzia śledczy wydał dwa europejskie nakazy aresztowania wobec Pála Aranyosiego, obywatela węgierskiego, aby umożliwić przeprowadzenie przeciwko niemu postępowania karnego ze względu na dwie kradzieże z włamaniem, których popełnienie zarzuca mu się na Węgrzech.

W sprawie C-659/15 PPU sąd rumuński wydał europejski nakaz aresztowania wobec Roberta Căldăraru w celu wykonania w Rumunii kary roku i ośmiu miesięcy pozbawienia wolności za prowadzenie pojazdu bez prawa jazdy.

Ponieważ obaj mężczyźni zostali odnalezeni w Niemczech, to do organów niemieckich należy rozpatrzenie nakazów.

Rozpatrując kwestię, czy nakazy te powinny zostać wykonane, Hanseatisches Oberlandesgericht in Bremen (wyższy sąd kraju związkowego Brema, Niemcy) stwierdził, że warunki pozbawienia wolności, którym byliby poddani P. Aranyosi i R. Căldăraru, odpowiednio, w węgierskich i rumuńskich zakładach karnych, naruszają prawa podstawowe, w szczególności postanowienia Karty praw podstawowych Unii Europejskiej zakazujące nieludzkiego lub poniżającego traktowania lub karania. W wyrokach z dnia 10 czerwca 2014 r. i 10 marca 2015 r. Europejski Trybunał Praw Człowieka uznał bowiem, że Rumunia i Węgry naruszyły prawa podstawowe ze względu na przeludnienie, którym odznaczają się ich zakłady karne¹.

Sąd niemiecki zwrócił się do Trybunału Sprawiedliwości z pytaniem, czy w takich okolicznościach można odmówić wykonania europejskich nakazów aresztowania lub uzależnić je od uzyskania od wydającego nakaz państwa członkowskiego informacji pozwalających na sprawdzenie zgodności warunków pozbawienia wolności z prawami podstawowymi.

Ponieważ R. Căldăraru obecnie jest zatrzymany w Niemczech, rozpoznawanie jego sprawy odbyło się w pilnym trybie prejudycjalnym przewidzianym w regulaminie postępowania przed Trybunałem. Jako że P. Aranyosi nie znajduje się obecnie w więzieniu, rozpoznanie jego sprawy nie odbyło się w tym trybie. Jednakże z uwagi na to, że obie sprawy dotyczyły tego samego przedmiotu, Trybunał postanowił je połączyć do wydania wyroku.

W ogłoszonym dzisiaj wyroku Trybunał przypomniał, że bezwzględny zakaz nieludzkiego lub poniżającego traktowania albo karania jest jednym z praw podstawowych chronionych prawem

¹ W odniesieniu do Rumunii chodzi o sprawy: Vociu przeciwko Rumunii, nr 22015/10; Bujorean przeciwko Rumunii, nr 13054/12; Mihai Laurențiu Marin przeciwko Rumunii, nr 79857/12, oraz Constantin Aurelian Burlacu przeciwko Rumunii, nr 51318/12. W odniesieniu do Węgier chodzi o sprawy: Varga i in. przeciwko Węgrom, nr nr 14097/12, 45135/12, 73712/12, 34001/13, 44055/13 i 64586/13.

Unii. Wobec tego, gdy organ odpowiedzialny za wykonanie nakazu dysponuje danymi świadczącymi o rzeczywistym niebezpieczeństwie nieludzkiego lub poniżającego traktowania osób pozbawionych wolności w wydającym nakaz państwie członkowskim, powinien dokonać oceny tego niebezpieczeństwa przed wydaniem decyzji o przekazaniu zainteresowanej osoby.

Gdy takie niebezpieczeństwo wynika z ogólnych warunków pozbawienia wolności panujących w zainteresowanym państwie członkowskim, samo stwierdzenie tego niebezpieczeństwa nie może prowadzić do odmowy wykonania nakazu. Konieczne jest bowiem wykazanie, że istnieją poważne i udowodnione podstawy, aby uznać, że zainteresowana osoba będzie rzeczywiście narażona na takie niebezpieczeństwo ze względu na rozważane względem niej warunki pozbawienia wolności.

Aby mieć możliwość dokonania oceny takiego niebezpieczeństwa względem zainteresowanej osoby, organ odpowiedzialny za wykonanie nakazu powinien zwrócić się do organu wydającego nakaz o pilne przedstawienie wszystkich niezbędnych informacji na temat warunków pozbawienia wolności.

Jeśli w świetle tych przedstawionych informacji lub jakichkolwiek innych informacji, którymi dysponuje organ odpowiedzialny za wykonanie nakazu, stwierdzi on względem osoby objętej nakazem istnienie rzeczywistego niebezpieczeństwa nieludzkiego lub poniżającego traktowania, **należy odroczyć wykonanie nakazu do chwili uzyskania uzupełniających informacji umożliwiających wykluczenie istnienia takiego niebezpieczeństwa. Jeśli nie można wykluczyć istnienia takiego niebezpieczeństwa w rozsądnym terminie, organ ten powinien zdecydować, czy należy umorzyć procedurę przekazywania.**

UWAGA: Odesłanie prejudycjalne pozwala sądom państw członkowskich, w ramach rozpatrywanego przez nie sporu, zwrócić się do Trybunału z pytaniem o wykładnię prawa Unii lub o ocenę ważności aktu Unii. Trybunał nie rozpoznaje sporu krajowego. Do sądu krajowego należy rozstrzygnięcie sprawy zgodnie z orzeczeniem Trybunału. Orzeczenie to wiąże w ten sam sposób inne sądy krajowe, które spotkają się z podobnym problemem.

Dokument nieoficjalny, sporządzony na użytek mediów, który nie wiąże Trybunału Sprawiedliwości.

[Pełny tekst](#) wyroku znajduje się na stronie internetowej CURIA w dniu ogłoszenia.

Osoba odpowiedzialna za kontakty z mediami: Ireneusz Kolowca ☎ (+352) 4303 2793

Nagranie wideo z ogłoszenia wyroku jest dostępne przez „[Europe by Satellite](#)” ☎ (+32) 22964106